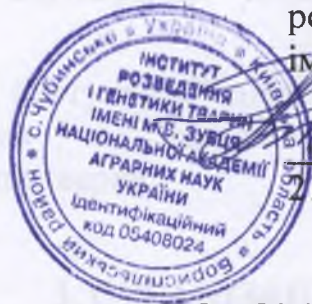

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН ІМЕНІ М.В.ЗУБЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. директора Інституту
розведення і генетики тварин
імені М.В.Зубця НААН

Микола ПОРХУН

21 березня 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про Банк генетичних ресурсів тварин

Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Банк генетичних ресурсів тварин Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН (далі – Банк ГРТ) є науковим об'єктом, що становить національне надбання відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 року № 472-р «Про віднесення наукових об'єктів до таких, що становлять національне надбання».

1.2. Банк ГРТ функціонує як науково-технологічна структура на безприбутковій основі та забезпечує збереження вітчизняного і світового генофонду локальних, зникаючих та існуючих порід, популяцій і рідкісних генотипів сільськогосподарських тварин.

1.3. У своїй діяльності Банк ГРТ керується Законом України «Про племінну справу у тваринництві» та іншими нормативно-правовими актами, виданими відповідно до нього, Конвенцією про охорону біологічного різноманіття, іншими міжнародними договорами України, Статутом Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН та цим положенням.

1.4. Це положення встановлює основні вимоги до Банку ГРТ, його завдання, організацію роботи, порядок використання генетичного матеріалу і є обов'язковим для виконання всіма відповідальними особами.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Основними завданнями Банку ГРТ є

- цілеспрямоване комплектування генетичним матеріалом (сперми, ооцитів, ембріонів, соматичних клітин, тощо);
- забезпечення надійного тривалого збереження генетичного матеріалу;
- використання генетичного матеріалу, який зберігається в Банку ГРТ, у селекційних, наукових, освітніх та інших програмах.

2.2. В рамках виконання основних завдань Банк ГРТ забезпечує проведення робіт з одержання, накопичення, зберігання та використання генетичного матеріалу тварин.

2.3. У Банк ГРТ закладається генетичний матеріал усіх видів сільськогосподарських тварин для забезпечення можливості його подальшого використання для відтворення тварин та збереження їх генетичної різноманітності.

2.4. Банк ГРТ виступає об'єднуючою ланкою на національному рівні в системі збереження і раціонального використання генофонду сільськогосподарських тварин.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

3.1. Комплектування генетичним матеріалом Банку ГРТ здійснюється за видами і породами тварин з врахуванням сучасних потреб у збереженні генетичного біорізноманіття та проведення наукових досліджень.

3.2. Належне збереження генетичного матеріалу тварин забезпечується систематичною його інвентаризацією, перевіркою якості та зберіганням відповідно до вимог:

- відповідно за технологіями довготривалої кріоконсервації статевих продуктів тварин (сперма плідників, ооцити самок, ембріони) у рідкому азоті при температурі $-196\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- у морозильних камерах при температурі $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ (кров, зразки ДНК);
- у спеціальних ємностях багаторазового використання при кімнатній температурі без доступу світла (волосяні фолікули і т. д.).

3.3. Надходження генетичного матеріалу можливе тільки із зон, благополучних до інфекційних захворювань та обов'язково супроводжується відповідною документацією:

- картка племінної тварини (1-мол, 2-мол, 1-м'яс, 2-м'яс, 1-св, 2-св, 1-к, 2-к, 1-в, 2-в і т. д.);
- сертифікат племінних (генетичних) ресурсів;
- ветеринарне свідоцтво;
- інша документація, що дає інформацію про специфіку та характеристику генетичного матеріалу.

4. ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

4.1. Генетичний матеріал з Банку ГРТ видається відповідальним виконавцям Інституту згідно до обґрунтованої заявки та/або науковим установам НААН – співвиконавцям програми наукових досліджень НААН №31 «Генетика, збереження та відтворення біоресурсів у тваринництві», закладам вищої освіти (ЗВО) та фахової передвищої освіти (ЗФПО) аграрного та біологічного спрямування та сільськогосподарським підприємствам у тваринництві (далі – юридичні особи) для використання у наукових дослідженнях, постановки експериментів, селекційних, навчальних та інших програмах.

4.2. Інститут надає генетичний матеріал з Банку ГРТ за таких умов:

- подання заявки відповідальним виконавцем Інституту (службова записка) та/або юридичною особою (лист) із зазначенням необхідної кількості генетичного матеріалу та обґрунтуванням мети роботи;
- позитивного рішення Вченої ради Інституту, в якому зазначаються підстави для виділення необхідної кількості матеріалу;
- розпорядження керівника Інституту за рішенням Вченої ради Інституту;
- оформлення акту прийому-передачі (або списання) генетичного матеріалу відповідальним виконавцям Інституту та/або юридичній особі.

4.3. Відповідальні виконавці Інституту та/або юридична особа, яка отримує генетичний матеріал (далі – Одержувач):

- не претендує на права власності та інтелектуальної власності на одержаний генетичний матеріал, а також на інформацію, що його супроводжує або є доступною з опублікованих інформаційних джерел;
- гарантує збереження цих прав при роботі із генетичним матеріалом, одержаним з Банку ГРТ;
- надає до Інституту дані, що одержані при вивченні цього генетичного матеріалу (на прохання дослідника, ці дані можуть не опубліковуватись впродовж трьох років);
- при публікації результатів дослідження генетичного матеріалу, одержаного безпосередньо з Банку ГРТ, або матеріалу, створеного за участю цих зразків, обов'язково вказує, звідки одержаний матеріал;
- не передає генетичний матеріал третій особі без погодження з Інститутом.

4.4. Одержувач письмово погоджує з керівництвом Інституту використання генетичного матеріалу у таких напрямках: використання в селекційних програмах з породами; використання у програмах збереження генофонду; вивчення запліднювальної здатності сперми; визначення технологічних показників від довготривалого зберігання; у генетичних та біотехнологічних дослідженнях.

4.5. Одержувач самостійно несе відповідальність за виконання вимог щодо карантину і правил біологічної безпеки, що регулюють пересування через кордон даного матеріалу.

4.6. Генетичний матеріал тварин видається з Банку ГРТ за умови укладання між Інститутом та Одержувачем акту передачі та угоди (про наукову співпрацю, науково-технічну продукцію тощо), яка містить зазначені пункти. Результати досліджень відображаються в актах виконаних робіт.

Положення про Банк генетичних ресурсів тварин Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН розглянуто та схвалено вченою радою ІРГТ ім. М.В.Зубця НААН протокол № 4 від 21 березня 2022 р.